

Endurnýggjan skipaflotans

Landsstýrið leggur fram uppskot um bygging av 30 línubátum

Tá lögtingið var sett týsdagin, legði lögmaður landsstýrisins vegna fram fylgjandi álit og uppskot í málinum: Endurnýggjan av skipaflotanum:

At fáa skip liggur á hjá okkum. Men hovuðstreyt fyri at loysa henda spurning er at fáa tann neyðturvuliga íleggjarpending til vega.

Nakað áleiðis er komið. Realkreditstovnurin er gjørdur førur at læna munandi, 50 %, samstundis sum Kongeriget Danmarks Fiskeribank lenir upp í 20 % og lögtingið veitir studningslån eisini upp í 20 %, alt av virðinum eftir meting.

Við hesari figgjan og tí Marshall peningi, ið frammanundan er lagdur sum stovnsfæi í realkreditstovnin, er tað eydnast at fáa til landið 8 línubátar, at hava í bygging og/ella fulljattað til byggingar 13 línubátar, 10 nútímans stórar trolrarar, harav allir uttan 2 eru komnir til landið.

Realkreditstovnurin er ikki mentur meira fyrr enn 1961, tá ið hann sambært skipan við statsmyndugleikarnar kann læna av nýggjum 8 mill. kr. við statsveðhaldi til viðari útláns.

Afturat hesum kann Kongeriget Danmarks Fiskeribank læna til bygging av skipum til Foroya á sama hátt, sum hann ger til dansk ar fiskimenn. Her kann vera talan um 60—70 upp í 80 % av skipskostnaðinum.

Í lógini fyri fiskaribankan stendur onki um, at hann ikki kann læna til partafelag, men kortini hevur stjórn bankans latið lángeving sína í Danmark farið fram soleiðis, at bankin ikki lenir til hesi felag, men vanligar bara til einstakar fiskimenn ella fiskimannasamtøk við solida-reskari ábyrgd.

Tá ið partafelagsskipanin er vanligur vinnufelagsháttur í Føroyum, verður tað sterkt avmarkað, hvat ið fiskaribankin kann koma at læna í Føroyum í so stórum lutum sum 60—70 upp í 80 % av byggikostnaðinum — lángevingin upp í 20 % saman við realkreditstovninum og lógtingsins studningarlánur er ein serlig skipan fyri seg. Landsstýrið hevur havt samráðingar við stjórnina fyri fiskaribankan um eisini at læna partafeløgum tey nevndu stóru lánini, men enn er stóða stjórnar bankans ikki broytt.

Roynt hevur verið at funnið aðrar íleggjarleiðir afturat teimum

nevndu. M. a. hevur verið samráðst um møguleikarnar at fingið fremm- anda pening til lagaligar treytir. Sum eitt úrslit av hesum samráðing- um verður við hesum lagt fyri tingi- ð tilboð frá belgiskum felag, ið við stuðuli frá statsmyndugleikunum í Belgien er ført at geva so góðar lán- og byggitreytir, sum talan er um. Orðaljóðið av tilboðnum verður her tikið upp aftur:

»Harra Mohr Dam, lögmaður, p.t. Hotel Westend.

Við ávísing til vinarligu samráð- ingar við okkum í Kgl. belgisku ambasaduni í København hava vit ta gleði í fylgjandi at vátta hovuðs- heitini, ið hava tilknyti til tilboð okkara um bygging og figgjan av 15 eins fiskiskipum.

Vit skjóta upp, at nevndu fiski- skip verða bygd sambart planir og spesifikatióir, sum landsstýrið let- ur okkum fáa, verða fullgjørd til verandi kappingarførar prisir og vera at góðkennast av báðum kon- traherandi partunum.

Vit hava ta gleði at bjóða tykk- um fylgjandi figgjarplán fyri tey 15 fiskiskipini, ið vit tó eru til sinnis at tala út í æsir við lögtingið um, tá ið tilber:

1) Vit ganga við til prinsipalt at veita landsstýrinum eitt lán uppá 70 % av sáttmálavirðinum. Lánur- tiðin er 10 ár við einari árligari rentu 1 %. Hesa ógvuliga lágu rentu eru vit førir at bjóða tykkum orsakað av statsstuðuli, ið verður veittur okkum av belgisku stjórnini. Øll lánhæddin má tó ikki fara upp um 20 mill. d. kr.

2) Tað er fjórg mikið, at lánsp- eningahæddin og rentan verða tryggjað av lögtinginum.

3) Við avhandan av hvørjum fiskiskipi rindar landsstýrið í hond- ina 30 % útistandi í hvørjum av skipunum, sum fyribils er góldið av okkum undir byggingini.

4) Lán við 1. veðrætti í skipinum og tryggjað av lögtinginum verður givið at nýta til hvønn bátin aftaná at vit hava fingið til vega tey 30 %, ið verða at afturrinda okkum sum gjølla sagt frammanfyri í stk. 3.

5) Við avhandan av skipunum vil 1. veðrættur standa fyri alla lán- hæddina til tess hetta lán er heilt afturgóldið, og fiskiskipini mugu til eina og hvørja tíð vera fulltryggj- að hjá tí av landsstýrinum stuðlaða tryggingarfelag og tess felagspolica

verður at »endossarast« til okkum uppá peningahæddina fyri lánspen- ing og rentur, ið eru ógreidd.

Vilja tygum vera so vinarligur at leggja hetta uppskot fyri lögtingið og samstundis gera vart við, at omanfyri nevndu treytir bert eru sagdar í hovuðsheitunum fyri at geva lögtinginum høvi til at skilja, at vit eru til sinnis og førir at finna orku at gera sáttmála um 15 fiski- skip til treytir, ið vit trúgva, at lög- tingið og vit út í æsir vilja verða nøgd við.

S E G E

Société d'Entreprises Generales
d'Electricité l'Administrateur
délégué.

G. Maldegheem.

Undir viðari samráðingum eru belgiar gingnir við at hækka báta-

Úr lögtinginum

Týsdagin 9. februar kom lögting- ið saman aftur. Fyrsti fundur var seinrapartin týsdagin, har lögmaður legði fram tingmál nr. 47—59 — endurnýggjan av skipaflotanum.

Stutt og greitt gongur uppskotið út uppá at heimila landstýrinum við figgjarnevndini landskassans vegna til figgjarárið 1964—65 er endað, at læna og/ella veðhalda fyri lánur uppá 40 mill. krónur til skipabygg- ing.

Hetta uppskotið er í samband við teir møguleikar, sum nú liggja fyri við at byggja 30 ný- mótans línuskip í Belgju.

Lánimøguleikarnir og figgjanin er so góð, sum hugsast kann.

Broyting í lóg um sjóvinnu. — Hetta uppskot, lögmaður legði fram tí, at handverkaraprógvi í Føroyum við lóg í 1958 er burturdottið. — Landsstýrið skjýtur tí uppá, at menn við maskinpassarabrevi ella motorpassarabrevi fáa líkindi til at fáa rættindi at mynstra sum meist- arar við fiskiskipum við maskinu, sum ikki er omanfyri 500 hk., tó at teir ikki hava handverkarapróg.

Á lögtingsfundi mikudagin legði N. W. Poulsen, landsstýrismaður, fram tingmál nr. 48/59 um uttan- byggjagjöld. Nevndin, ið málið hev- ur havt til kanningar, hevur lagt fram uppskot. Meirlutans uppskot sigur í fyrstu greinini, at uttanbyggja jørd er eftir hesi lóg at rokna jørd, hvørs ánni ikki býr í bygdini ella í so høgligai grannabygd, at hann er sjálvur førur fyri at røkja jørðina beði innan- og uttargarðs.

Landsstýrismaðurin legði eisini fram uppskot í tingmáli nr. 45— 1959: Broyting í læraraskúlaferuni.

Tað eru ymsar broytingar við- vikjandi upptøkutreytum o. ø.

talið 15 til 30, ið sæst av hesum orðalagi í brævi frá S E G E dag- fest 7. januar í ár:

»To His Excellency Sir P. M. Dam, President of the Faroe Islands Thorshavn.

Excellency,

Concerns: Our offer about 30 fishing-boats and 1 passenger- steamer.

We see that one of your speci- fications stipulates that the ships must conform to the Danish and Faroes laws.

Our sister-company, »De Ver- enigde Oostendse Scheepswerven«, asks us the necessary informations about these laws. We write this day to Mr. Knud E. Hansen to send us the specifications in question.

In the meantime, we remain, Excellency,

Yours faithfully

S. A. SEGE

G. Maldegheem

Direktor.

Sum sæst av hesum brævi er sam ráðst eisini um møguleikan at veita lán undir somu treytum til bygging av tí nýggja Smiril.

Tað er borið uppá mál, at bel- giska felagið lenir allan peningin, ið Smiril verður at kosta, eisini tey 30 (Framhald á 4. s.)

Íslandsferðin

Allir menn vita, at Erlendur Patursson ikki er nakar stórusam- ráðingarmaður. Tað gongur sjón fyri søgn. Ikki hevur hann, síðan hann gjørdist formaður fiskimanna vunn- ið eitt einasta fet fram á samráðing, ar grundarlagi. Tann bati, fiskimenn higartil hava vunnið í hansara for- mannstíð, er vunnin við at tingið hevur tikið um endan.

Einki menniskja ventaði tí, at hann fór at vinna føroyskum fiski- monnum nakran søma, nú hann fór við sjógv á baki til Íslands.

Hann kom eisini áftur sum av torvheidum.

Íslensku blóðini hava ligið tráð framvið. Tey hava prentað hópin av samróðum við hann. Tummahogar yvirskriftir á forsiðunum. Jú, mikið háv um miklar menn, tað kann vera rimuligt.

Men sum frá leið, tykist okkum at tey fóru at hava hann til gjöldur. Føroysk bløð hava endurprentað ymisk av hesum samróðum; men tað skal sigast til teirra rós, at tey hava ikki valt tað ringasta burtur úr. — Tvørtur ímóti!

Eftir teimum íslensku blóðunum at døma, sum okkum eru komin í hendi, hevur Erlendur Patursson heldur at siga gjørt Føroyum fyri skommum.